

valgte Biskopper og ogsaa paa anden Maade, og Kirkeministeren faar egentlig ikke anden Opgave i kirkelig Henseende end at være Profos for Menighedsraadene eller Biskopperne. Hvis disse Faktorer ønsker en eller anden Pastor Rørdam sat ud, vil det blive Ministerens Opgave at udføre Profossens Rolle. Det er Menighedsraadene, der regerer; det er faktisk dem, der kommer til at styre Kirkens Sager, og de faar Ret til at udskrive Skatter, som enten fastsættes ved Kirkeskattens Fastsættelse eller fastsættes ved Paaligning i Kommunerne. Derved er, siger jeg, Kirkeforfatningen faktisk gennemført. Jeg forstaar derfor ikke, at den højtærede Kirkeminister kan være i nogen som helst Tvivl om den Ting, thi det vil være en saa god Kirkeforfatning, som den højtærede Kirkeminister nogen Sinde kunde vente at faa gennemført, og det er snarest en Fordel for Kirken, for Menighedsraadene, overhovedet Faktorerne i Kirken, at der fremdeles er en Minister, der kan udføre det mindre behagelige Arbejde at straffe de Oprørere, der maatte opstaa indenfor Kirken. Det behøver Menighedsraadene og Biskopperne altsaa ikke at gøre selv, det kan de lade den paagældende Minister om. Hvis man ønsker en Kirkeforfatning, er der ikke noget at sige til de Lovforslag om Menighedsraad og om økonomiske Forhold vedrørende Kirken, som her foreligger. De udgør et meget godt Grundlag for en saadan Kirkeforfatning. Men for os, der ikke ser mildt til en saadan Forfatning, staar disse Lovforslag som et dybt Indgreb i det kommunale Selvstyre, en Fastslaaen af, at der er to Organer i Kommunerne, som bestemmer over de økonomiske Forhold. Det ene er naturligvis Kommunalraadet, men det staar i Virkeligheden under Menighedsraadet, for dette kan nemlig uden at spørge Kommunalraadet vedtage den paagældende Ligning, indenfor visse Grænser ganske vist, indenfor en bestemt Procent af Skatteindtægten, men lignende Grænser gælder ogsaa for Kommunalraadet, saa i saa Henseende er der ingen Forskel. Menighedsraadet staar suverænt med Hensyn til at paaligne de Skatter, det maatte have Brug for, og det mener jeg er ganske i Strid med det kommunale Selvstyre, for saa vidt man ikke ønsker, at der skal være en særlig Kirkeforfatning. Det kommunale Selvstyre maa fordre, at der er en ansvarlig Faktor i økonomisk Henseende i Kommunen. Her bliver to, som i Virkeligheden er sidestillede, og det er i Strid med det kommunale Selvstyre, vi ellers har haft i dette Land. Det synes jeg allerede er en meget væsentlig Indvending imod

denne Kirkeordning, der her foreslaas. Jeg synes, at naar vi staar overfor en Fastsættelse af disse Forhold, bør vi overveje, om det virkelig er den Vej, vi skal frem ad, hvis Kirken skal blive indenfor Statens Rammer. Hvis vi skal have Frikirke, er det udmærket, at disse Organer er skabt, og at Kirken derigennem kan skaffe sig den fornødne Ledelse af sine Forhold, men hvis vi skal vedblive at have Kirken indenfor Statens Rammer, maa Kirken underkaste sig samme Forhold som andre Organer i Statssamfundet og ikke være en saadan selvstændig Stat i Staten, som den faktisk bliver i økonomisk Henseende efter disse Love. Der var jo ingenting i Vejen for at have Menighedsraad, som ordnede Kirkens Sager, ligesom man har Skolekommissioner, der ordner de rene Skoleforhold. Skolekommissionerne har ingen økonomisk Myndighed, og man kunde meget godt tænke sig Menighedsraad — saaledes som vi ogsaa har haft det siden 1903 —, der ikke havde noget med det økonomiske at gøre, men som skulde ordne Kirkens indre Forhold. Det vilde være en meget naturlig Ordning, og i saa Fald vilde Kirken beholde sin Stilling indenfor Statssamfundet ligesom andre Organer i Samfundet. Men hvis disse Lovforslag vedtages, vil man skabe et særligt Samfund indenfor Staten, der regerer sig selv i økonomisk Henseende, blot med den Tilføjelse, at den skriver os alle sammen i Skat, for saa vidt vi staar i Folkekirken.

Og der støder vi efter min Mening paa den anden Fejl ved disse Lovforslag, nemlig at Menighedsraadet faar Ret til at skrive alle i Skat, selv om de ikke har været med til at vælge Menighedsraadet. Det maa nødvendigvis slaas fast i Loven, at de Raad, der skal bestyre Kirkerne — og her foreslaas ogsaa Kirkegaardene —, ikke maa skrive andre i Skat end dem, der har valgt dem, saa hvis man fastholder de Bestemmelser, den højtærede Minister har foreslaaet: at man skal melde sig til Optagelse paa Valglisten, maa Raadet heller ikke have Ret til at skrive andre i Skat end dem, der er paa Valglisten. Men jeg forstaar for øvrigt ikke, hvorfor man ikke kunde gaa til, hvad ogsaa det ærede Medlem Hr. N. C. Jensen foreslog i Gaar, at bruge de kommunale Valglisten som Grundlag for Valg til Menighedsraadene; de kommunale Valglisten maatte da have en Ændring af Opholdsbestemmelsen, og Fristen for Skattebetaling maatte falde bort, men saa kunde de udmærket bruges, og saa havde man et ensartet Grundlag, som vil være naturligt, for saa vidt man vil fastholde disse Valg til Menigheds-